

De Sino Dutch Leonid Expediton 2001.

Casper ter Kuile ¹

1. Akker 145, 3732 XD de Bilt

Het is moeilijk deze nu al legendarische expeditie te beschrijven, zoveel gevoelens als daarbij komen opwellen. Zeker is dat ze de allerbest geslaagde expeditie is die ooit door DMS is georganiseerd, althans gezien vanuit mijn persoon. Wellicht dat dit vooral het gevolg is van de voorgeschiedenis want het heeft er vaak sterk op geleken dat de expeditie, alweer gezien vanuit mijn eigen optiek, het niet zou redden. Er zijn dus nog wel de nodige zaken die wel eens nader verklaard mogen worden.

Eigenlijk kunnen we stellen dat de organisatie van de expeditie lang met horten en stoten is verlopen. Dan weer was de familiesituatie goed en kon er voortvarend aan de organisatie worden gewerkt maar even zo vaak waren de vooruitzichten in Enschede weer zo slecht dat het erop leek dat ik niet mee zou kunnen gaan naar China en dan lag de organisatie weer voor weken stil.

Al vroeg in het jaar, bij Marc de Lignie thuis, wordt duidelijk wie waarheen gaat in november 2001. De meesten kiezen kennelijk toch voor de VS alhoewel de voorspelde aantallen daar aanmerkelijk lager liggen. Omdat het merendeel van de foto- en video-inzet nu ook in de VS dreigt te belanden besluit ik staande de bijeenkomst bij Marc voor mijzelf dat ik, samen met Robert, toch beter in China kan zitten om de 18 UT dust-trails niet alleen visueel maar ook fotografisch en met video goed te kunnen vastleggen. Zo is al in een vroeg stadium duidelijk wie de Sino-Dutch Leonid Expedition 2001 vorm zullen gaan geven. De expeditieleden bestaan uit de visueel waarnemers Jos Nijland, Koen Miskotte, Sietse Dijkstra, Arnold Tukkers en Michel VandePutte en de beide techneuten Robert Haas en Casper ter Kuile. In eerste instantie is ook Alex Scholten nog van de partij maar deze haakt uiteindelijk af.

Het begon eigenlijk allemaal met het plan om, net zoals in 1998, een mooi samenwerkingsakkoord af te sluiten tussen DMS en NAOC (National Astronomical Observatories of China)

onder auspiciën en met subsidie van de KNAW en de CAS. Daartoe is vooral in de weken voor 15 mei vreselijk veel werk verzet om een aanvraag bij de KNAW in te dienen ter ondersteuning van de expeditie. Hier is door vele mensen hulp geboden zoals Ben Kokkeler, Hans Betlem, Dr. Jan Lub van de Leidsche Sterrenwacht, Dr. Vladimír Porubčan en Dr. Zdeněk Ceplacha. Het heeft helaas, ondanks onze inspanningen, niet mogen baten, de steun van de KNAW is er niet gekomen.

Dat was dus een forse tegenvaller want daarmee verviel een zeer belangrijk deel van de financiële onderbouwing van de expeditie. De expeditieleden moeten namelijk van en naar China, we hebben lokale kosten en de apparatuur moet ook nog eens heen en weer. In het slechtste geval zou dit ons per expeditielid toch vele duizenden guldens kunnen gaan kosten en dat zou de expeditie voor een aantal niet haalbaar maken. Dit financiële probleem heeft de organisatie van de expeditie eigenlijk tot op het laatste moment bemoeilijkt.

Vrij snel na de bijeenkomst in het voorjaar bij Marc thuis neemt Robert contact op met China Southern Airlines (CSA) om onder speciale condities ons en onze apparatuur naar China vervoerd te krijgen. Een en ander onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat wij China Southern voldoende aantoonbare media-exposure zullen geven. Dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan maar heel geleidelijk wordt hier toch wel enige invul-

ling aan gegeven meest via krantenartikelen. CSA wenst echter vooral exposure op TV-zenders en dat blijkt toch moeilijker dan verwacht. De contacten van Robert met SBS6 en NOVA geven uiteindelijk niet thuis.

Het regelmatige e-mail verkeer met Dr. Jin Zhu heeft in ieder geval tot gevolg dat de expeditie in China langzaamaan invulling gaat krijgen. We zullen in november 2001 de Leoniden meteorienstorm gaan volgen vanuit dezelfde locatie waar Hans met zijn expeditie in 1998 vertoefde: de Xinglong sterrenwacht van NAOC, het vroegere BAO. Maar niet alleen dat: DMS is juist sterk in het multitaal waarnemen van meteorien en dat betekent dat we tenminste een simultaanpost nodig hebben. Al in een tamelijk vroeg stadium, tijdens een van die wat meer optimistische perioden, neem ik het tamelijk boude plan op aan te sturen naar een trimultaan netwerk omdat dit heel duidelijk voordelen oplevert ten opzichte van een simultaannetwerk.

Aan Jin dus de taak een tweetal posten te verzorgen. Ook blijft zeer lang, tot in China!, in het ongewisse wat onze onkosten in China zelf precies zullen zijn. Jin is heel vriendelijk in zijn e-mails en laat blijken dat er misschien wel een mouw aan te passen is en dat we ons daar niet al teveel zorgen over moeten maken. Hij kan misschien wel iets regelen uit een van zijn potjes... Op dat moment kennen wij echter niet de mogelijkheden van een Jin Zhu dus blijven wij ons toch

wat zorgen maken over de financiële kant van dit Chinese avontuur.

Voor een drietal posten heb je visueel waarnemers nodig maar ook foto en video apparatuur. We beschikken over een tweetal Hazenbatterijen en een één videosysteem voor het multistation project en één videosysteem dat voor all-sky doeleinden ter bewaking van de cameravelden ingezet zou kunnen worden maar helaas wel voorzien van een 1-ste generatie image intensifier.

Kortom: daar valt nog het nodige werk te verrichten! Jos laat al in een vroeg stadium blijken geïnteresseerd te zijn in een derde Hazenbatterij en dit ook financieel te kunnen laten bekostigen door de stichting J.C. van der Meulen. Het gevolg is dat Jos en ik een aantal heel genoeglijke dagen in Benningbroek besteden aan de bouw van de derde Hazenbatterij. Begin oktober echter is dit systeem helaas nog steeds niet helemaal operationeel... Dan de videosystemen: we komen feitelijk een tweetal systemen tekort. Lange tijd suddert dit wat voort zonder dat er veel actie wordt ondernomen. Dat heeft eigenlijk alles te maken met mijn eigen thuissituatie: als ik zelf niet meekan heeft alle activiteit hiervoor voor mijn geen zin want ze zullen toch niet worden ingezet in China.

Ergens midden/eind september wordt de noodzaak knopen door te hakken zo groot dat we echt aan de slag moeten wil de expeditie nog goed van de grond komen. Er volgen een tweetal weken van koortsachtige activiteit. Robert neemt contact op met de een Duitse leverancier van beeldversterkers. We gaan natuurlijk voor het neusje van de zalm onder de beeldversterkers: de XX1332! Daarmee hebben Klaas Jobse en Jaap van 't Leven zulke schitterende beelden: Jaap had ze op de voorjaarsbijeenkomst bij Marc al eens getoond en ik was gelijk "verkocht": die buis moet en zal ik eens in mijn bezit hebben! Nieuw zijn deze juweeltjes niet te betalen dus het moeten derde of meerdehands exemplaren worden.

Foto 1 : Alle videosystemen op een rijtje waarvan drie stuks voorzien van de nieuwe XX1332 beeldversterkers. Van links naar rechts: het oude systeem van Klaas Jobse, dat in Miyun wordt gestationeerd, het systeem voor Panshan, het systeem voor Xinglong en het all-sky systeem dat nog voorzien is van de oude analoge camcorder uit Klaas' systeem.

De vliegvlagen met CSA worden nu ook vastgelegd en de visa worden geregeld via Robert. Er zal een groep van kwartiermakers bestaande uit Jos, Arnold en Sietse op de 9-de november naar China vertrekken. Mijn thuissituatie laat op dat moment niet toe lang van huis te zijn en dus ga ik met de tweede groep mee bestaande uit Koen, Robert, Michel en ik die op de 13-de naar China vertrekt.

Begin oktober draait de organisatie van de Sino-Dutch Leonid Expedition 2001 dan eindelijk echt op volle toeren als op 6 oktober het noodlot toeslaat...

Vanwege de noodlottige situatie thuis ben ik vanaf dat moment een volle twee weken volkomen uit roulatie en staat de expeditie op de rand van de afgrond. Gelukkig heeft Ben de contacten naar China gedurende die twee weken levend gehouden. Woensdag 17 oktober ben ik weer in het land en probeer ik weer enigszins bij mijn positieven te komen. Het besef begint bij mij door te dringen dat als ik nu niets doe dat min of meer het einde van de

expeditie zal betekenen of hooguit een sterk vermagerde expeditie.

Het is nu echter wel extreem kort dag voor al dat nog moet gebeuren. Op het RIVM aangekomen laat ik dan ook gelijk blijken dat ik ook nu erg veel afwezig zal moeten zijn om alles nog op z'n pootjes te krijgen. Al met al zal ik zo'n 6 weken weinig tot niet op het RIVM zijn! Tussen 17 oktober en het vertrek van het eerste team op 9 november zitten een drietal weekjes en daarin zal het dan dus allemaal moeten gaan gebeuren...

Vrijwel direct hoogspanning: camera-batterijen, videosystemen, douaneformaliteiten, en verder veel e-mail verkeer naar Jin Zhu.

Tijdens een van de laatste, weer zeer genoeglijke, bouw dagen aan de Hazenbatterij bij Jos blijkt dat de sturing van de sectormotor niet functioneert en tot overmaat van ramp blijkt die van mij het ook niet meer te doen! Een snel bezoek aan Hans te Leiden brengt uitkomst. Het blijkt dat de aansluiting op de connector die op de motor wordt geschoven net geen goed

Foto 2 : De computerruimte van de Schmidtdome van het Xinglong station is de centrale ruimte waar alles gebeurt zoals de versterking van de inwendige mens, het testen en opbouwen van de apparatuur, de verwerking van waarnemingen en natuurlijk e-mailen en surfen. Van links naar rechts: Arnold Tukkers, Koen Miskotte en Min Guan.

contact maakt. Daar waren we bij Jos niet achtergekomen want juist dit had Jos zo goed voor elkaar! Zo blijkt dat een ongeluk wel in een heel klein hoekje kan zitten en dat een bezoek aan de deskundige bij uitstek, Hans Betlem, wonderen kan verrichten! Vanaf dit moment zijn we zeker dat alle camerabatterijen correct functioneren.

Na een prijsopgaaf per fax door de heer Harder van EMO elektronics blijken we een aantal XX1332 te kunnen bemachtigen voor \$ 1000 per stuk, althans dit is wat er op deze fax staat... We besluiten met EMO in zee te gaan en plaatsen een order. Het schijnen echter nogal erg "tweedehandsjes" te zijn en de heer Harder stelt voor een zestal buizen toe te zenden waarna wij ze mogen testen en we de best bruikbare mogen houden. Op de een of andere manier blijken ze echter in de post te zijn zoekgeraakt... Hoe vaak we ook bellen en faxen: de buizen komen niet boven water. Via mijn werk kom ik na veel moeite in contact met de enige echte PTT-er die Tante

Pos rijk is en die elk postpakketje kan achterhalen waar het ook vandaan komt. De heer Bos verzekerd mij van hoog tot laag dat mijn pakket zeker niet in Nederland is gearriveerd maar hij beloofd mij te bellen op m'n nulzets als het ooit nog eens wel mocht arriveren...

De douane bezorgt ons ook al hoofdbreken... Jin Zhu heeft nu op erg korte termijn een lijst nodig van alles dat we willen invoeren in China. Probleem is dat we op dat moment nog niet eens helemaal zeker weten wat we wensen in te voeren! We besluiten om de zaak op te splitsen in dat wat we wel en in dat we nog niet weten. Zo besloten neem ik in grote haast de lijst uit 1998 bij de hand in de veronderstelling (gokje...) dat er nooit veel is gewijzigd ten opzichte van die roemruchte China-expeditie... Met die lijst ga ik, via een expediteur, naar het douanekantoor in Utrecht. De douane wil de spullen toch controleren terwijl de expediteur mij juist had verzekerd dat dat niet zou gebeuren! Nu wil het nadeel dat we juist de zondag ervoor

alle camerabatterijen bij onze laatste voorbespreking bij Koen thuis allemaal bij elkaar hadden voor de statiefoto. De batterij van Jos moet dus weer terug naar De Bilt. Tussendoor naar Robert om te bekijken wat die nu allemaal eigenlijk aan apparatuur wil meenemen. Nu blijkt dat de lijst uit 1998 van geen kanten meer klopt en dus de door mij bij de douane ingediende lijst ook niet... Dus gaan we bij Robert nauwgezet alle spullen natrekken. Thuisgekomen voel ik de bui hangen en controleer ik mijn eigen spullen: klopt ook al weinig meer van! Het wordt duidelijk: de hele aanvraag via de expediteur en douane zal overnieuw moeten! Haastige spoed is zelden goed...

Vlak voordat de douanebeambte bij mij thuis alle spullen komt controleren komt Jos langs met de camerabatterij. We controleren ook de camerabatterij van Jos nogmaals voor de zekerheid helemaal alhoewel deze spiksplinternieuw is er dus niets aan gewijzigd kan zijn. De inspectie door de douane verloopt even later secuur en nauwgezet maar goed.

Tussen alle bedrijven door wordt en door Arnold, Sietse en Dianne hard gewerkt aan de Sweaters en de Stickers want wat is nu een expeditie zonder een goed herkenbaar beeldmerk? Het fraaie logo van Robert komt natuurlijk zowel op de sweaters als op de stickers. Verder komen er op de sweaters ook logo's ten behoeve van onze sponsors CSA en Bussmann. Vooral Dianne rent zich de benen uit het lijf om nog tijdig de stickers geprint te krijgen.

Immer weer blijkt het een hele klus om de logo's zo goed mogelijk over te brengen op sweaters en stickers. Onnodig op te merken dat zowel Robert als ik de diverse logo's op onze websites plaatsen.

Het memorandum of understanding voorziet ook in een drietal presentaties welke wij zullen verzorgen in China. Door de enorme tijdsnood waarin we verkeren lukt het niet hier ook maar één seconde aan te besteden. Dit is dus een activiteit voor in

het vliegtuig en voor op de hotelkamer in Beijing.

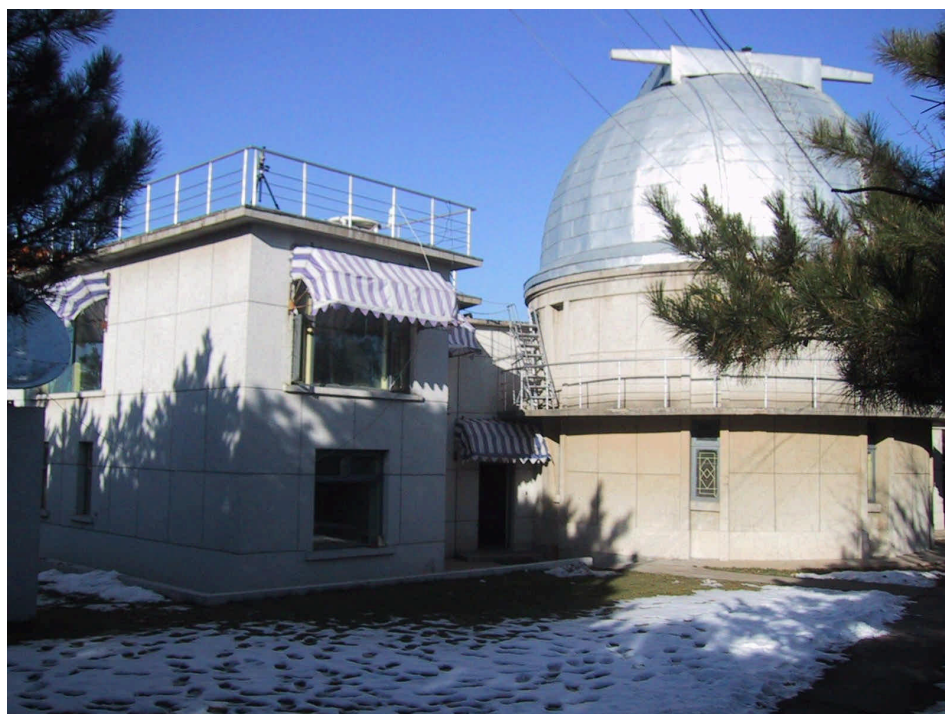
Maar om dit goed te kunnen voorbereiden moet de laptop wel perfect op orde zijn. Dat betekent dat ik nog wel even de tijd neem om van alles dat maar van belang is een kopie te maken op de laptop. Zo zit daar de volledige Leoniden 2001 directory op compleet met alle ooit eerder gegeven presentaties zoals de presentatie die Jos op 6 oktober voor de VVS in België heeft gegeven. Ook zet ik de allerlaatste versie van de DMS website op de laptop zodat ik deze eventueel vanuit China kan bijwerken. Verder zorg ik dat ik een kopie heb van mijn volledige internet-omgeving waaronder alle inbelaccounts en Eudora met alle e-mail adressen. Als ik nu maar verbinding kan leggen met een provider kan ik zo ongeveer alles doen wat thuis op de grote computer ook mogelijk is.

Robert en ik zien het foutlopen met Harder en zijn beeldbuizen en zien geen andere mogelijkheid dan bij de heer Bron van Reinaert Electronic aan te kloppen voor een XX1332. De heer Bron ziet kans om in twee dagen tijd een XX1332 ergens op de kop te tikken en die halen Robert en ik dus af. Vervolgens door naar Marcel Bakker van de cargo-afhandeling van CSA op Schiphol om de gang van zaken m.b.t. onze cargo nogmaals door te nemen.

Daar blijkt dat het vervoer van onze spullen naar Beijing wel op orde is: Marcel zal alles keurig begeleiden vanaf het moment dat wij door de douane heen zijn. Tijdens deze bijeenkomst blijkt echter dat de terugvlucht heel wat minder zeker is...

Omdat we daar op dit moment vanuit Nederland toch niets meer aan kunnen doen besluiten we om dit varkentje maar in China te wassen...

Het is dan eindelijk zover! Ik heb zelf kunnen besluiten om met het eerste team mee te gaan en dat biedt ook veel betere mogelijkheden om de cargo in China bij aankomst te begeleiden en om de beloofde workshops voor de Chinezen te organiseren. Vrijdagmiddag 9 november zijn we

Foto 3 : Het observatiedak van de Schmidtdome. Aan de voorkant wordt de foto- en video-apparatuur opgesteld, aan de achterzijde nemen de visuele waarnemers plaats.

dan dus eindelijk met de Voyager en een heleboel flightcases op Schiphol. Jos is ook al gearriveerd om de helpende hand te bieden. Het loopt allemaal, met hulp van Marcel, gesmeerd. We gaan koffiedrinken en wachten de komst van de beide andere expeditie-deelnemers Arnold en Sietse af. Als allen zijn gearriveerd nemen we nog een laatste bak Hollandse koffie alvorens we overstappen op Chinese thee en stokjes...

1 uur voor vertrek: mijn nul-zes gaat af: wie kan dat nu zijn? Robert niet want die zit tegenover mij. De heer Bos van PTT internationaal Schiphol: uw postpakketje ligt op het postkantoor, Postlaan 1 te Bilthoven!!! Enige momenten van verstandverbijstering volgen. Ze zijn er maar eigenlijk net te laat of toch nog net op tijd? Het wordt tijd om een goed georganiseerd overval op het kantoortje van PTT-post te Bilthoven te beramen om die buizen uit hun handen te krijgen. Direct schrijf ik een verklaring uit dat de heer Haas namens mij de buizen in ontvangst mag nemen. Jos kopieert ondertussen mijn paspoort. Gewapend

daarmee spoed Robert zich in het drukke verkeer naar Bilthoven. Dat haalt hij dus niet meer voor sluitings-tijd van het kantoortje... Met de BEN Jacob te hulp geroepen. Die haalt de buizen zaterdagochtend af van het postkantoor en brengt ze naar de moeder van Robert alwaar Robert ze weer een dag later afhaalt. Twee dagen van uiterst koortsachtige activiteit ten huize van de heer Haas volgen. Er zijn nu plenty buizen maar geen opstellingen! Robert regelt dus in krap twee dagen een drietal fraaie opstellingen waar de buizen provisorisch op gemonteerd kunnen worden en waar de objectieven middels een vassing van de AV-1's op geplaatst kunnen worden. Verder is er een solide aluminium rail waar de camcorder op bevestigd kan worden. Het geheel is voorzien van een doekjes om vals licht tegen te gaan.

Robert regelt via Arena multimedia nog even een tweetal Manfrotto statieven zodat we het geheel kunnen richten. Hier hebben we nu het geluk dat we in twee teams afreizen en dat juist Robert in dat tweede team zit. Door een onvoorstelbare hoeveelheid

Foto 4 : Het complete team van de Sino-Dutch Leonid Expedition 2001 bij elkaar op de muur. Van link naar rechts, staand: Sietse Dijkstra, Jos Nijland, Arnold Tukkers, Casper ter Kuile, en geknield: Robert Haas, Michel Vandeputte en Koen Miskotte. Jin Zhu is hier de maker van de opname.

geluk, een zeer adequate reactie van de heer Bos van tante Pos en last but not least door de geweldige inzet van Robert beschikken we nu in China over ruim voldoende buizen en opstellingen om een multistation videonetwerk van de grond te krijgen! Eindelijk is het dan zover: de Sino-Dutch Leonid Expedition 2001 takes off!! Het vliegtuig van CSA verheft zich in de lucht tezamen met onze cargo onder ons en we verlaten dit kleine natte en bewolkte landje aan de Noordzee om ons in het grote avontuur in China te begeven. Het heeft, zeker de laatste drie weken voor vertrek, een werkelijk bovenmenselijke inspanning gekost en een somtijds forse dosis geluk (zonder geluk vaart niemand wel) om de expeditie nog bijtijds van de grond te krijgen.

Nu we, en dat is het eerste team bestaande uit Arnold, Jos, Sietse en ikzelf, op weg zijn naar China daalt er eindelijk rust over ons neer.

We kunnen nu toch niets meer doen en moeten maar afwachten op de dingen die komen gaan.

Maar die rust is maar schijn want er is veel te doen. We arriveren zaterdag rond het middaguur in Beijing en worden geacht al gelijk op zondag onze eerste presentatie te moeten houden. Gaandeweg blijkt dat Jos en ik een heel goed koppel vormen die aan een half woord al genoeg hebben en elkaar uitstekend aanvullen. Jos en ik besluiten om voor de eerste presentatie / workshop de powerpoint presentatie te gebruiken die we al in verschillende vormen hebben gebruikt voor een divers publiek. We nemen de VVS-presentatie als uitgangspunt en moeten die nu vertalen naar het Engels en er zullen zo hier en daar wel wat sheets aangepast moeten worden vanwege de toch wel andere doelgroep die ook nog eens op een totaal andere locatie woont. De lange vliegreis naar Beijing vormt een uitgelezen mogelijkheid om dit klusje op te pakken. Dus wordt de laptop tevoorschijn gehaald en wordt een eerste begin

gemaakt met de presentatie. Jos is zeer precies in formuleringen en past de terminologie aan zodat het ook voor Chinezen begrijpelijk wordt.

Verder verloopt de vlucht rustig en blijkt de nacht erg kort. Van poollicht geen spoor.

Als we in Beijing landen blijkt voor het eerst Jin's organisatorische vermogens: we worden al bij de gate opgewacht door een Chinese dame die ons verder begeleidt naar de afdeling waar onze cargo van de band rolt. Daarmee gaan we naar de douane alwaar we Jin voor het eerst ontmoeten. De douane wil graag een paar flightcases van binnen zien. We komen er redelijk vlot doorheen. We zijn in China! De eerste horde is zonder kleerscheuren genomen! Nu eerst naar het Labour Hotel langs de ringweg niet ver van NAOC.

Jin laat er duidelijk geen gras over groeien want we zitten behoorlijk luxe! Dat was in 1998 bij het toenmalige BAO toch net even wat minder. We mogen even bijkomen en een douche pakken. Ik mag de kamer delen met Sietse en Jos en Arnold delen de andere kamer. Al reeds om 17:00 uur klopt Jin alweer op onze kamerdeur: we gaan even overleggen wat ons zoals allemaal te doen staat in de komende periode. Een hele waslijst aan punten passeert de revue. Daarna gaan we samen met Jin naar onze eerste Chinese eettent toe niet ver van het hotel. We zitten links boven op een terras met uitzicht over het middengedeelte. We laten Jin bepalen wat er allemaal aan gerechten op tafel komt: altijd weer een hele belevenis omdat er zoveel keuze is! Ik ben eigenlijk geen echt liefhebber van vis maar wat daar in China allemaal aan vis op tafel komt dat smaakt absoluut naar meer! Dat geldt trouwens voor het hele eetgebeuren in China: het is 14 dagen lang een waar eefestijn!

's-Avonds nog even de omgeving verkennen.

Zondagochtend eerst samen met Jos de presentatie afmaken. Daarna komt Jin ons halen en gaan we met z'n allen naar NAOC. We gaan naar de grote presentatieruimte die al flink vol is

met allerhande Chinese belangstellenden. We hebben een Hazenbatterij meegenomen ter demonstratie.

De technische voorzieningen zijn dik voor elkaar: men doet duidelijk niet meer onder voor het westen. Alles is mogelijk en het aansluiten van de laptop is een fluitje van een Chinese Yuan. Jos en ik wisselen elkaar zeer regelmatig af en dat maakt de presentatie een stuk levendiger. Arnold en Sietse leggen alles vast op de video zodat we het later nog eens kunnen bekijken. Jos ontfermt zich over de camerabatterij en dat gaat hen uitstekend af. Soms haak ik even in om een detail te verklaren. 's-Avonds weer Chinees in een eettent vlak bij NAOC.

Maandag is het siteseeing Beijing. Min en Bin begeleiden ons langs de diverse bezienswaardigheden zoals het Tian'anmen plein en de verboden stad waar we ook in 1998 al waren. Daarvoor hebben we eerst uitgebreid inkopen gedaan in de kleine drukke winkelstraten vlakbij het plein. We moeten vooral Jos en Sietse enigszins intomen om nog wat over te laten voor de andere toeristen... Maar het moet gezegd: de heren hebben een goede neus voor aardige presentjes en ook het afdingen gaat ze, zeker Jos, steeds beter af. Desondanks blijkt dat sommige niet met namen te noemen personen zich toch weer bij de Hollandse neus hebben laten nemen...

's-Avonds moeten Jos en ik weer aan de bak voor de volgende twee workshops.

We gaan weer naar NAOC gewapend met camerabatterij en videosysteem. Dit keer moeten we dieper ingaan op de technische achtergronden van het hoe en waarom van onze werkwijze met fotografie en video. Tevoren hebben Jos en ik dit al even helemaal langsgelopen. Het verschil is nu dat we niet alleen uiteenzetten hoe iets werkt maar ook waarom het zo bedacht is en niet anders. Dat betekent dat je ook voor- en nadelen onder woorden moet kunnen brengen en moet kunnen aangeven welk criterium zwaar weegt en op welke gronden je tot een bepaalde keuze bent gekomen. Daar komt dus iets van de weten-

Foto 5 : Een officieel hoogtepunt van de expeditie: hier wordt getoost op het overweldigende succes van de Sino-Dutch Leonid Expedition 2001 in een VIP-ruimte in ons huisrestaurant niet ver van ons hotel. Tijdens deze zeer overvloedige maaltijd, waarbij ook Lew Gramer aanwezig is, worden cadeautjes uitgewisseld en Jin Zhu (hier in het midden van de opname) zal een lied ten gehore brengen dat allen zeer roert.

schappelijk inhoud van onze samenwerkingsbijeenkomst om de hoek kijken. Jos en ik maken ons er sterk voor zo goed mogelijk voor de dag te komen want er ligt nog steeds een onduidelijkheid over de financiën van ons verblijf in China. Als we nu maar zorgen dat we dit soort activiteiten zo goed mogelijk brengen dan zou dat wel eens een voordeel kunnen worden.

Jin moet onze presentatie steeds vertalen naar het Chinees omdat lang niet alle aanwezigen het Engels machtig zijn en dat betekent dat de presentatie tot diep in de avond voortduurt. Maar ze is alleszins zeer geslaagd te noemen. De belangstelling van de aanwezigen voor de demonstratie met de camerabatterij is overweldigend te noemen en dat moet zeker duidelijk worden als we Sietse videotape nog eens bekijken. Een groep heeft zelf een eenvoudige camerabatterij ontworpen en het zijn deze mensen die

straks de vierde Chinese post gaan bemannen vlak onder de Grote Muur. Dinsdag gaan we eerst weer siteseeën. Nu pakken we op eigen gelegenheid een taxi en gaan naar het zomerpaleis dat niet zo heel ver van ons vandaan ligt. Er is een noordenwindje opgestoken die de smog uit de stad heeft verdreven en het is eindelijk weer eens mooi helder! Een werkelijk schitterende dag voor een dagje uit! Er zit zelfs wat geaccidenteerd terrein bij en Jos en ik maken er een sport van zo snel mogelijk op het hoogste punt aan te komen. Dat Jos sportief is aangelegd wist ik wel maar nu kom ik ook te weten dat hij net zoals ik wel iets heeft met bergen.

Arnold en Sietse laten ons begaan maar genieten er minstens evenzeer van.

Er moet natuurlijk weer halt gehouden worden bij een verkoper van fraaie gestileerde letters. Jos koopt zowat elke naam op die hij kan bedenken.

's-Avonds natuurlijk weer de beest uithangen in ons vertrouwde restaurant bij het hotel. Sietse mag de vis keuren maar geniet van het hele eet-spektakel toch net even iets minder als de rest die zich te buiten gaat aan al het lekkers dat de hele tijd wordt aangedragen. Omdat Jin er niet bij is moeten we zelf een bestelling plaatsen. Dat blijkt toch net even wat minder eenvoudig als gedacht: gewoon wat plaatjes aanwijzen blijkt niet te voldoen! Gelukkig spreekt een van de bedienende dames twee woorden engels en maakt ons duidelijk dat we van elke bladzijde twee plaatjes moeten aanwijzen en dus niet drie op de ene en een op de andere bladzijde! Geen probleem: dat doen we dan toch? Het wordt toch weer een feestmaaltijd van de bovenste plank!

Woensdag gaan we team twee ophalen van het vliegveld. Door het drukke Chinese verkeer kost het Jin moeite om tijdig bij het vliegveld te zijn.

Het lukt dus niet om de anderen op te halen die zijn achtergebleven op het vliegveld. We maken Jin duidelijk dat hij zich geen zorgen hoeft te maken: het gaat hier om een tweetal degelijke DMS-ers en die kun je wel even zonder begeleiding in Beijing loslaten... Het vliegtuig van team twee heeft natuurlijk vertraging maar uiteindelijk komen ze dan toch: Koen, Robert en Michel: vermoeid maar voldaan dat ze ook in China zijn gearriveerd. Jin helpt Robert om de cargo door de douane te loodsen. Later vernemen we van Robert heel illegaal een beeldversteker heeft meegesmokkeld zonder deze bij de Nederlandse en Chinese douane op te geven... Omdat het toch wel risicovol is dit exemplaar weer de andere kant op te smokkelen hebben we daar een plannetje mee...

Over de waarnemingen zelf in China geven we het woord aan Koen Miskotte namens team Xing-Long en Michel vande Putte namens team Panshan.

Tot slot

Mede dankzij de inzet van velen heeft de Sino-Dutch Leonid Expedition

2001 kunnen uitgroeien tot een nooit eerder geëvenaard succes. Een woord van zeer grote dank mag dan ook zeker niet onvermeld blijven:

- Ben Kokkeler, Dutch Meteor Society: Memorandum of Understanding en diverse organisatorische adviezen
- Hans Betlem, Dutch Meteor Society: reparatie van de sectorsturing en technische en organisatorische adviezen
- Carl Johannink, Dutch Meteor Society: beschikbaarstelling van de Skycat database en spreadsheets om de ZHR te kunnen berekenen
- Jacob Kuiper, KNMI: bemachtigen van de beeldversterkers en het opstellen van een dagelijkse weersverwachting voor de omgeving Beijing / Xinglong.
- Dr. J. Lub, Sterrewacht van de Leidse Sterrenwacht: aanbevelingsbrief KNAW.
- Dr. Vladimir Porubcan, President of Commission 22 of the IAU: aanbevelingsbrief KNAW.
- Dr. Zdenek Cepelcha, Ondřejov Observatory of the Czech Republic. Aanbevelingsbrief KNAW
- Jaco Rijvers, Rijvers metaalbewerking: grondplaten videosystemen.
- Peter van Rijswijk, Arena MultiMedia: uitleen van een videocamcorder en statieven.
- Dhr. Bos, PTT post internationaal Schiphol: tracing van de Duitse image intensifiers.
- Andrea Balcar, RIVM/LSO: adres en telefoonnummer van Dhr. Bos van PTT post.
- Dhr. Harder, EMO Electronics: image intensifiers.
- Reuters press: persconferentie op station PanShan.

Chinese bijdragen

Veel Chinese medewerkers hebben ons bijgestaan op de verschillende stations :

Station 1 (Xinglong) Jin Zhu, Xiaojun Jiang, Bin Yang, Huan Meng, Dan Xia, Xuefei Gong, Haitao Chen.

Station 2 (Jixian - Panshan) Min Guan, Wenzhong Liu.

Station 3 (Miyun) Jian Gao

Station 4 (Huairou - Great Wall) Rui Qi, Yongming Chen.

Sponsoring

- Marcel Bakker, China Southern Airlines: cargo afhandeling
- Lianne Baai, China Southern Airlines: tickets en sponsoring
- Stichting J.C. van der Meulen: sponsoring van Hazenbatterij voor station Miyun
- Bussmann: sponsoring van sweaters
- Wessels: sponsoring van stickers.